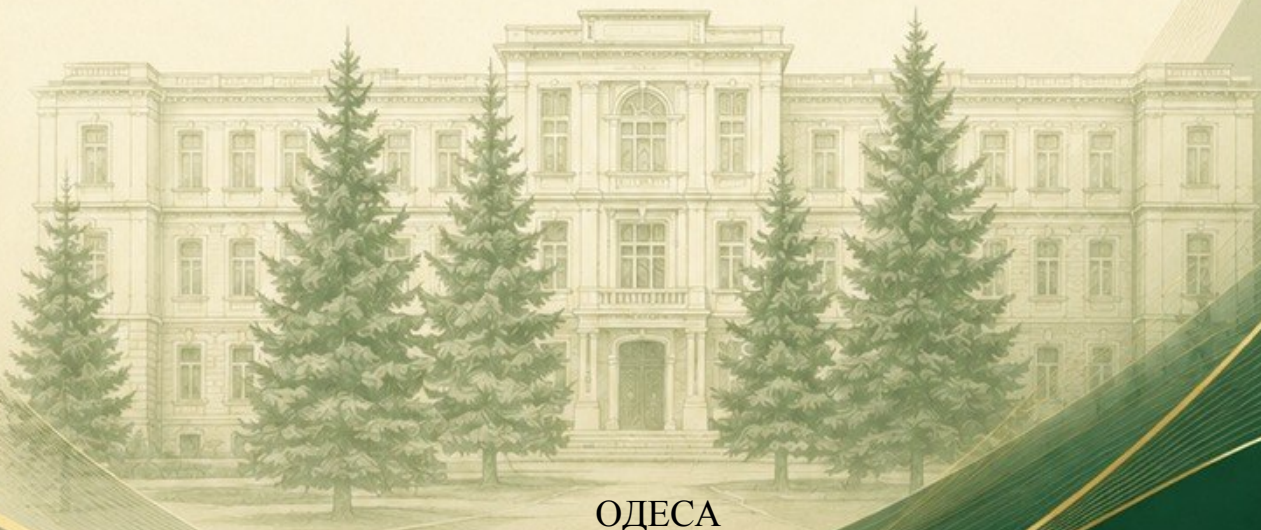

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціальної сфери

«ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ»

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ
У МЕЖАХ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ (СТАЖУВАННЯ)
6 червня 2026 року*

ОДЕСА

DOI: <https://doi.org/10.24195/Zbarska2026>

УДК: 378:159.955:376.37

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Койчева Тетяна Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, в.о. першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи.

Листопад Олексій Анатолійович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського.

Соколова Ганна Борисівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, директор Навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та спеціальної освіти.

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №15 від 25 червня 2026 р.)*

Рецензенти:

Форосян Ольга Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

Литовченко Світлана Віталіївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу освіти дітей з порушеннями сенсорного розвитку, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України.

«Трансформація освітнього процесу в закладах вищої освіти: інноваційні підходи, методи та технології навчання»: збірник матеріалів конференції у межах всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації (стажування). Одеса : Університет Ушинського, 2026. 167 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції, присвячені актуальним питанням трансформації освітнього процесу в закладах вищої освіти, упровадженню інноваційних підходів, методів і технологій навчання, а також сучасним практикам у спеціальній освіті, логопедії та інклюзивному навчанні.

У представлених матеріалах науковці висвітлюють теоретичні й практичні аспекти модернізації освітнього середовища, розглядають ефективні форми організації навчання у ЗВО, аналізують можливості застосування інноваційних педагогічних технологій та окреслюють сучасні підходи до роботи в умовах спеціальної й інклюзивної освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

3. Kubanov R., Makatora D., Mykhalko A. Adapting architectural and construction companies to European norms and standards: Recommendations and a step-by-step transition algorithm. *Journal of Strategic Economic Research*. 2025. №2. P. 62–80. DOI: <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2025.2.7>

4. Kubanov R.A., Makatora D.A., Mykhalko A.O., Yakovenko M.K. Methodological support for assessing the quality of transition stages to european norms and standards in activities of an architectural and construction company. *Journal of Strategic Economic Research*. 2025 №3, P. 59–79. <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2025.3.5>

ДЗІВІДЗІНСЬКА Ірина Сергіївна

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІЛОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ: КОГНІТИВНІ ВИКЛИКИ ТА МЕТОДИЧНІ СТРАТЕГІЇ У СУЧАСНОМУ ЗВО

Зміна формату викладання на рівні з фундаментальним переосмисленням ролі викладача-гуманітарія в екосистемі цифрових знань є сучасним етапом трансформації вищої освіти в Україні. Для нас, представників філологічної школи Карпатського національного університету, це питання стоїть особливо гостро: як зберегти традицію “глибокого читання” та критичного аналізу в умовах тотальної дистанціації та кліпового сприйняття інформації? Трансформація освітнього процесу сьогодні – це насамперед пошук балансу між класичною літературознавчою підготовкою та новими когнітивними можливостями, які відкриває цифрове середовище.

“Читаючий мозок” у цифрову епоху [1; 5] можна потрактувати як когнітивний вимір. Вивчаючи сучасну англійську літературу від постмодернізму до наших днів, ми бачимо, як змінюється архітектура сприйняття тексту нашими студентами. Спираючись на дослідження Маріанни Вулф щодо “читаючого мозку”, ми спостерігаємо, що перехід від паперової сторінки до екрана, не є просто зміною носія. Це зміна способу обробки інформації: від лінійного занурення до фрагментарного сканування. Це, за баченням Барбари Оклі [див.: 3], уміння “навчатися вчитися”.

У своїй викладацькій практиці ми дедалі частіше звертаємося до праць Антоніо Дамасіо [2; 4], що уможлиблює глибше розуміння емоційної складової раціонального пізнання. Коли студент працює з гіпертекстом, його увага розпоршується, що часто призводить до втрати здатності відчувати естетичну цілісність художнього твору. Тут на допомогу приходять методики Барбари Оклі [3]: ми структуруємо матеріал так, щоб чергувати періоди інтенсивної концентрації (focussed mode) під час аналізу тексту з креативними паузами (diffuse mode), що дозволяє мозку краще засвоювати складні теоретичні концепції.

Досвід роботи з цифровими платформами вимагає методичної інтеграції. Практична реалізація трансформаційних процесів у нашому університеті сьогодні зосереджена на наповненні та вдосконаленні освітніх платформ, таких як D-LEARN. Створення онлайн-курсу з сучасної літератури не обмежується завантаженням конспектів лекцій. Це почасти своєрідне проєктування когнітивної траєкторії студента.

Структурування контенту спрямоване на те, щоб кожен модуль курсу на D-LEARN будувався як логічна послідовність: від вступу та текстової лекції до інтерактивного глосарію та багаторівневих тестів. Це дає змогу подолати цифрову фрагментарність і створити ефект цілісного навчального середовища на кшталт курсу на платформі D-LEARN зі специфічною методологічною архітектурою, що йде від силабусу до екзистенційного діалогу.

Особливе місце в процесі трансформації нашого освітнього середовища посідає розробка та наповнення курсу “Сучасна англійська література” на платформі D-LEARN. Ми свідомо відмовилися від формального підходу, де цифрова платформа слугує лише сховищем файлів. Натомість, кожен елемент курсу, починаючи зі структури лекцій та закінчуючи методичними розробками практичних занять, спроектований як стимул для глибокої інтелектуальної рефлексії студента.

Лекційний контент курсу не обмежується лише біографічними довідками чи переліком стилістичних фігур. Аналізуючи твори постмодернізму та літературу цифрової епохи, ми спонукаємо студентів до пошуку відповідей на фундаментальні екзистенційні питання: “Що означає бути людиною в епоху штучного інтелекту?”, “Як знайти власну ідентичність у світі симулякрів?” та “Якою є природа пам’яті та болю в глобалізованому суспільстві?”. Таким чином, література стає не об’єктом вивчення, а дзеркалом, у якому студент вчиться бачити власне життя та виклики сучасності.

Розробки до практичних занять на платформі будуються на засадах діалогічності. Замість репродуктивних запитань ми пропонуємо студентам кейс-стаді та дискусійні форуми, де аналіз художнього тексту стає відповідною точкою для роздумів про сенс буття, етику вибору та відповідальність. Це перетворює навчання на захопливий пошук, де студент відчуває, що здобуті знання мають пряму проєкцію на його особистий життєвий досвід.

Такий підхід дозволяє перетворити платформу D-LEARN на живий майданчик для формування світогляду. Ми бачимо, що саме такий формат, де наука межує з філософією життя, найбільше надихає студентів, стимулює їхню внутрішню мотивацію та виховує не просто фахівця, а зрілу особистість, здатну до глибокого емпатичного сприйняття світу.

Трансформація дозволяє нам використовувати відеоматеріали, інтерв’ю з авторами та цифрові корпуси текстів безпосередньо в навчальному процесі, що уможливорює мультимодальність. Це робить вивчення літератури періоду цифрової епохи максимально автентичним.

Адаптивне оцінювання, за умов якого ми відходимо від формального контролю знань до перевірки аналітичних навичок, містить тестові завдання на платформі D-LEARN, що формуються таким чином, щоб спонукати студента не до відтворення фактів, а до інтерпретації та пошуку міждисциплінарних зв'язків.

Отож трансформація освітнього процесу в ЗВО є тривалим шляхом адаптації, де цифрові інструменти на кшталт Google Tools та D-LEARN стають не самоціллю, а засобом розширення педагогічного впливу. Навчити студента бути “глибоким читачем” навіть у цифровому шумі є нашим як викладачів першочерговим завданням. Поєднання когнітивного підходу, нейродидактики та сучасних технологій дозволяє перетворити виклики цифровізації на нові можливості для інтелектуального розвитку філолога майбутнього.

Список використаних джерел:

1. Вулф М. Пруст і кальмар: Як ми вчимося читати. Київ: Наш Формат, 2018.
2. Дамасіо А. Помилка Декарта: Раціональність, емоції та людський мозок. Харків: Віват, 2021.
3. Оклі Б. Навчитися вчитися. Як запустити свій мозок на повну. Київ: Наш Формат, 2018.
4. Damasio A. Self Comes to Mind: Constructing the Conscious Brain. Vintage, 2012.
5. Wolf M. Reader, Come Home: The Reading Brain in a Digital World. Harper, 2018.

ДМИТРАШКО Світлана Анатоліївна

ВИВЧЕННЯ ПЕРЕГОВОРНИХ СТРАТЕГІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ПЕРЕДСТАВНИЦТВА НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ СТУДЕНТАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПОЛІТОЛОГІЯ»

Дисципліна «Школи переговорів у дипломатії» спрямована на розкриття діяльності дипломатичної служби як професійної діяльності, що практично реалізує зовнішню політику держави та захищає національні інтереси України у сфері міжнародних відносин. Найважливішою функцією дипломатії є проведення переговорів і досягнення за їх результатами угод. Дипломатична діяльність орієнтується на досягнення цілей зовнішньої політики держави через переконання іншої сторони переговорів у правильності рішення, яке відповідає власним інтересам ініціатора. У процесі переговорів застосовуються різні стратегії, тактики, прийоми. Переговорний процес впливає з усвідомлення

Зміст

Секція 1 : Трансформація освітнього процесу в закладах вищої освіти: інноваційні підходи, методи та технології навчання	
ПІБ автора, тематика тез	Сторінки
<i>Александрова Олена Юріївна</i> Психоемоційний стан викладачів і студентів у процесі освітньої взаємодії в закладах вищої освіти	3
<i>Бартенєва Ірина Олександрівна</i> Педагогічний потенціал групової навчальної діяльності як засобу розвитку культури спілкування здобувачів вищої освіти	6
<i>Бойко Ольга Павлівна, Халецька Катерина Віталіївна</i> Трансформація методики навчання програмування майбутніх учителів інформатики в умовах розвитку генеративного штучного інтелекту	11
<i>Болдарєва Ольга Миколаївна, Олефір Олена Іванівна</i> Інтерактивні цифрові технології як інструмент трансформації навчання вищої математики у ЗВО	15
<i>Гончар Наталія Петрівна</i> Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти засобами інтерактивних технологій	17
<i>Денисюк Ольга Василівна</i> Європейські стандарти в українському будівництві	20
<i>Дзівідзінська Ірина Сергіївна</i> Цифрова трансформація філологічної освіти: когнітивні виклики та методичні стратегії у сучасному закладі вищої освіти	23
<i>Дмитрашко Світлана Анатоліївна</i> Вивчення переговорних стратегій як інструменту представництва національних інтересів студентами спеціальності «Політологія»	25
<i>Дубова Світлана Вольтівна</i> Основи системного підходу до викладання транспортних дисциплін в межах освітньої програми «Міське будівництво та господарство»	28